

PRODUCT-INFO

RADIJS

Rapportnr.: PT 98-29

SIGN: R 978-98/29
EX. NO.
NLV: 1996070522

Auteur: Wilco van den Berg/Ernst de Groot
Productschap Tuinbouw
Afdeling Marktinformatie
Den Haag, april 1998

Agost-1998

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de uitgever of auteur (Productschap Tuinbouw, Postbus 90403, 2509 LK Den Haag, telefoon 070-3041234, E-mail pt@tuinbouw.nl, Internet site www.Tuinbouw.nl).

Inhoudsopgave

BESCHOUWING	III
1. NEDERLAND	1
1.1 Algemeen overzicht.....	1
1.2 Nederlands aanbod	2
1.3 Buitenlandse handel.....	5
1.4 Binnenlandse markt.....	7
2. BUITENLAND.....	7
2.1 Duitsland	7
2.2 Overige landen	11

Bijlagen :

Uitvoer Nederlandse radijs naar maand in 1997

Uitvoer Nederlandse radijs in de eerste twee maanden van 1998

Veilingaanvoer en prijs Nederlandse radijs in grootverpakking

Veilingaanvoer en prijs Nederlandse radijs in halve bossen

BESCHOUWING

De afgelopen jaren zijn voor radijs zeker niet florissant verlopen. Vorig jaar vormde hierop geen uitzondering. De veilingaanvoer van bosradijs kwam in 1997 uit op 100 miljoen bossen. Daarnaast zijn er naar schatting zo'n 80 miljoen bossen buiten het veilingkanaal om verkocht. De hoeveelheid die buiten het veilingkanaal om wordt verhandeld is bij radijs groot. Hiermee is de verhouding verkoop via de veiling en verkoop buiten het veilingkanaal om 55:45.

Veruit de meeste radijs wordt nog steeds verkocht in bossen, maar daarnaast kunnen ook halve bossen, radijs in 125 gram zakjes en radijs in "grootverpakking" gekocht worden (o.a. 5 en 10 kg). De veilingaanvoer van radijs in zakjes is de afgelopen jaren min of meer stabiel rond 18 miljoen zakjes, terwijl de verkoop van radijs in grootverpakking jaarlijks toeneemt. De verhandelde veilingaanvoer van bosradijs is in de laatste twee jaar afgenomen. Zo was de veilingaanvoer van radijs in bossen ruim 15 procent kleiner. Gemiddeld zijn deze in 1997 van de hand gegaan tegen 50 cent per bos. Dit is evenveel als in 1996. Vooral in de maanden april en mei verliep de afzet van radijs een stuk moeizamer dan in het voorgaande jaar. Terwijl dit toch de maanden zijn waarin in Europa de meeste radijs wordt gegeten. Zowel het Nederlandse als het Duitse aanbod was in deze maanden groot. In augustus, september en november verliep de prijsvorming daarentegen beter dan in 1996. De oorzaak hiervan kon simpelweg gevonden worden in een kleiner internationaal aanbod.

Duitsland meer dan 50 procent van de export

Vorig jaar is naar schatting zo'n 10 miljoen kg radijs op de binnenlandse markt gebleven. Ruim 36 miljoen kg Nederlandse radijs is geëxporteerd. Dit was 9 procent minder dan in het jaar daarvoor. De Duitse markt ontving met 18,4 miljoen kg in 1997 maar liefst 4,5 miljoen kg Nederlandse radijs minder, ofwel een daling met 20 procent. Nederlandse radijs staat vanaf 1996 in toenemende mate op de Duitse markt onder druk. Enerzijds is de lokale productie toegenomen en ondervindt Nederlandse radijs concurrentie van het Italiaanse product, anderzijds is de consumptie van radijs in Duitsland afgenomen. Italiaanse radijs is op de Duitse markt van november tot en met maart. De totale Italiaanse productie bedroeg de afgelopen jaren ruim 40 miljoen kg.

Toch belandde iets meer dan de helft van de Nederlandse radijsexport in Duitsland. Hiermee wordt maar weer eens het belang van de Duitse vraag naar Nederlandse radijs benadrukt. In de maanden januari tot en met april en november en december belandde in 1997 zo'n 65 procent van de Nederlandse export op de Duitse markt. In de maanden juni en juli daalde dit aandeel tot

onder de 30 procent. Na Duitsland volgen Frankrijk, Italië en Zweden met een aandeel van respectievelijk 10, 7 en 6 procent in de totale export uit Nederland.

In januari 1998 was de uitvoer van Nederlandse radijs zo'n kwart groter dan vorig jaar, terwijl de export in februari niet veel onder deed bij die in 1997. In totaliteit bedroeg de uitvoer in de eerste twee maanden van 1998 bijna 3,6 miljoen kg tegen 3,3 miljoen kg in het voorgaande jaar.

Marktmogelijkheden in Oost-Europa

Vooraf de export van radijs naar Zweden, Rusland en Polen bevindt zich de afgelopen jaren in een stijgende lijn. Bedroeg de uitvoer naar Rusland in 1993 nog slechts 14 ton, in 1997 was er op de Russische markt al ruimte voor 1.280 ton. Dezelfde ontwikkeling gaat op voor Polen waarnaar toe de uitvoer in de afgelopen vijf jaar toenam van 480 ton in 1993 naar 1.135 ton in 1997. Daarnaast neemt ook de export naar landen als Tsjechië en de Baltische staten Letland en Litouwen toe. Al gaat het in deze landen nog om kleine exporthoeveelheden. De vraag vanuit Frankrijk is min of meer stabiel rond 3.400 ton. Frankrijk is zelf een belangrijke producent van radijs. De Franse productie bedraagt jaarlijks zo'n 45.000 ton. April en mei zijn de topproductie maanden, samen goed voor 40 procent van het totale Franse aanbod. Het gehele jaar door wordt er maandelijks een kleine hoeveelheid ingevoerd.

Uitbreiding in Pfalz en kleinere consumptie

In Duitsland is het aanbod van radijs in de afgelopen twee jaar met grote sprongen toegenomen. Zo bedroeg de oogst van de vollegrond in 1997 zo'n 57 miljoen kg. Dit was maar liefst ruim 20 procent meer dan in 1996. Het vollegrondsareaal passeerde in 1997 dan ook de 2.000 hectare. Veruit het belangrijkste teeltgebied in Duitsland is de Pfalz. Van het totale vollegrondsareaal van 2.117 hectare in 1997 was 1.736 hectare te vinden in de Pfalz. De maanden met de grootste oogst zijn april, mei en juni. De productie van radijs onder glas is in Duitsland niet zo groot. In de afgelopen vijf jaar schommelde de aanvoer tussen 1,1 en 1,4 miljoen kg. Het areaal varieerde tussen 45 en iets meer dan 60 hectare.

In 1997 is per huishouden in Duitsland zo'n 7 procent minder radijs gekocht dan in 1996. Hiermee kwam de totale aankoop uit op bijna 800 gram per huishouden. Vooral in het tweede kwartaal zijn minder radijzen geconsumeerd. Aan de inkoopprijs kan deze kleinere consumptie niet gelegen hebben. De gemiddelde consumentenprijs kende met 3,85 DM per kg (=fl. 4,31 gulden) een dieptepunt.

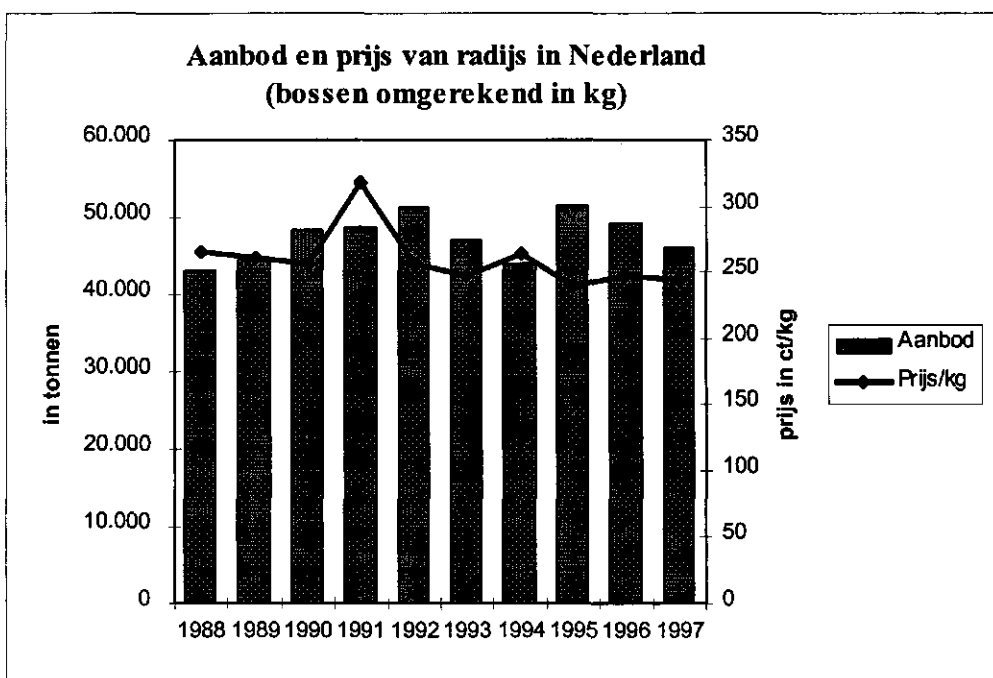
1. NEDERLAND

1.1 Algemeen overzicht

Bron: PT	veiling aanvoer	aanvoer op andere wijze R	uitvoer	niet ver- kocht	con- sumptie	veiling- x1000kg	
						omzet x1000 gld	prijs ct/kg
1988	30.704	12.528	35.528	242	7.860	81.277	265
1989	32.378	12.308	37.562	566	6.954	84.510	261
1990	32.995	15.480	38.161	475	10.228	84.585	256
1991	32.272	16.338	38.838	170	10.440	102.200	317
1992	34.541	16.801	40.578	1.111	10.327	88.346	256
1993	30.829	16.000	36.323	686	10.520	76.155	247
1994	29.070	15.000	34.436	136	10.198	76.803	264
1995	30.074	21.700	41.195	277	10.302	72.090	240
1996	28.570	20.700	39.484	188	9.800	70.641	247
1997 R	25.000	21.000	36.091	61	9.800	61.000	244

R = Raming

De afgelopen jaren zijn voor radijs zeker niet florissant verlopen. Vorig jaar vormde hierop geen uitzondering. De totale veilingaanvoer bedroeg in 1997 zo'n 25 miljoen kg. Dit was bijna 15 procent minder dan in 1996. Hierbij zijn voor het gemak alle hele bosjes, halve bosjes en de aanvoer in zakjes omgerekend in kilogram. De hoeveelheid die buiten het veilingkanaal om wordt verhandeld is bij radijs groot. Zo is naar schatting in 1997 circa 21 miljoen kg op andere wijze verkocht. Het totale Nederlandse aanbod kwam hiermee uit op 46 miljoen kg, waarbij de verhouding verkoopveiling en verkoop buiten het veilingkanaal om 55 : 45 is.

Veruit de meeste radijs wordt nog steeds verkocht in bosjes, maar daarnaast kunnen ook halve bossen, radijs in 125 gram zakjes en radijs in "grootverpakking" gekocht worden (o.a. 5 en 10 kg). De veilingaanvoer van radijs in zakjes is de afgelopen jaren min of meer stabiel, terwijl die van bosradijs in de laatste twee jaar is afgenomen.

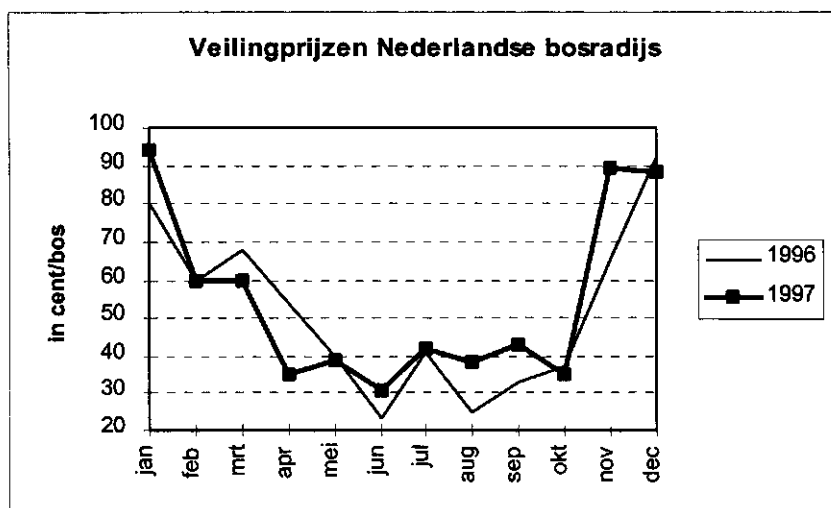
1.2 Nederlands aanbod

Nederlandse aanvoer en prijs van bosradijs

Bron: PT	1993		1994		1995		1996		1997	
	x 1000 bos	ct/bos	x 1000 bos	ct/bos	x 1000 bos	ct/bos	x 1000 bos	ct/bos	x 1000 bos	ct/bos
Jan.	4.969	106	5.152	81	4.622	90	5.109	80		94
Febr.	5.883	79	6.498	64	7.356	69	6.894	60		60
Mrt.*	22.027	57	19.714	83	21.296	55	18.910	68		60
Apr.	21.196	53	19.337	45	19.516	45	20.444	54		35
Mei*	21.777	36	18.218	33	18.519	32	15.152	40		39
Juni	11.271	32	9.411	46	10.217	50	10.723	23		31
Juli	9.705	23	8.407	47	9.683	32	8.537	41		42
Aug.*	9.999	30	8.439	42	9.033	44	9.452	25		38
Sept.	7.209	33	7.046	36	6.659	28	6.211	33		43
Okt.*	8.849	38	9.251	39	9.053	25	7.155	37		35
Nov.	6.174	80	6.889	71	6.468	80	5.846	65		89
Dec.	5.024	108	5.695	86	5.608	97	5.629	92		88
Totaal	134.083	50	124.057	54	128.031	49	120.062	50	100.000	50

*maanden met 5 weken;overige maanden 4

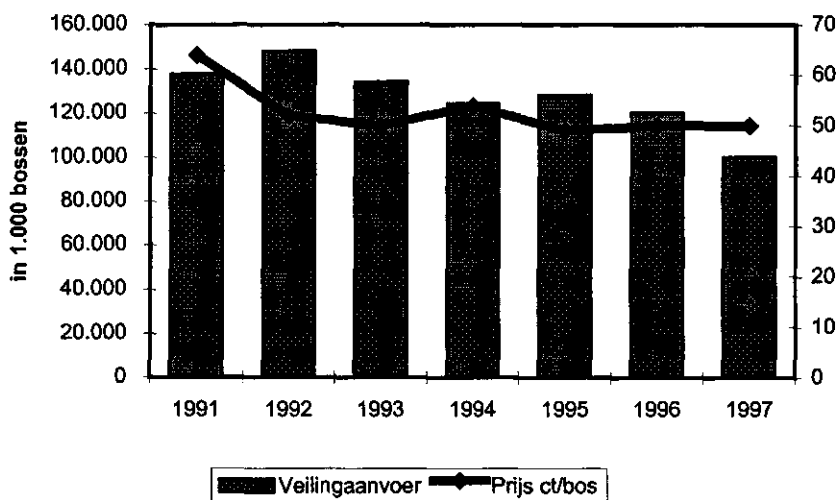
De veilingaanvoer van bosradijs kwam in 1997 uit op 100 miljoen bossen. Daarnaast zijn er naar schatting zo'n 80 miljoen bossen buiten het veilingkanaal om verkocht. In het totale aanbod van bosradijs heeft het veilingkanaal een aandeel van aandeel van 55 procent en wordt de overige 45 procent aan handelaren geleverd buiten het veilingkanaal om.

Bosradijs is in 1997 op de Nederlandse veiling van de hand gegaan tegen gemiddeld 50 cent per bos. Dit is evenveel als in 1996. Vooral in de maanden april en mei verliep de afzet van radijs een stuk moeizamer dan in het voorgaande jaar. Zowel het Nederlandse als het Duitse aanbod was in deze maanden groot. In augustus, september en november verliep de prijsvorming daarentegen beter dan in 1996. De oorzaak hiervan kon simpelweg gevonden worden in een klein internationaal aanbod.

In de eerste twee maanden van 1998 lag de gemiddelde prijs van ongeveer 70 cent per bos op hetzelfde niveau als in 1997. In maart verliep de afzet financieel iets beter dan vorig jaar.

**Veilingaanvoer en prijs bosradijs
in 1.000 bossen en prijs in ct/bos**

Omgerekend in kg is bosradijs via de veiling goed voor ruim 80 procent van het totale veilingaanbod van radijs. De aanvoer in 125 gram zakjes en radijs in grootverpakking is beide goed voor een aandeel van 10 procent in de totale veilingaanvoer van radijs.

Veilingaanvoer van radijs in zakjes

BRON:	1993		1994		1995		1996		1997	
	x 1000 zak	ct/zak	x 1000 zak	ct/zak	x 1000 zak	ct/zak	x 1000 zak	ct/zak	x 1000 zak	ct/zak
Jan.	723	74	695	56	1.137	44	769	50	478	48
Febr.	1.010	81	1.045	52	906	55	1.071	49	1.235	36
Mrt.*	2.865	34	2.852	40	2.192	28	2.587	46	2.603	50
Apr.	1.991	23	2.750	20	2.090	16	2.564	30	2.278	24
Mei*	2.496	13	2.649	10	2.195	15	2.130	13	2.289	18
Juni	2.023	17	1.454	34	1.678	23	1.528	14	1.447	12
Juli	1.999	9	1.390	35	1.607	12	1.321	17	1.272	20
Aug.*	1.781	17	1.747	21	1.760	41	1.515	12	1.730	20
Sept.	1.510	14	1.103	16	1.244	9	1.115	29	1.077	34
Okt.*	1.397	17	1.496	15	1.495	19	1.488	28	1.450	19
Nov.	855	67	977	31	1.265	37	1.091	41	1.083	61
Dec.	892	65	781	65	898	62	905	61	697	62
Totaal	19.542	28	18.939	29	18.467	27	18.085	30	17.640	31

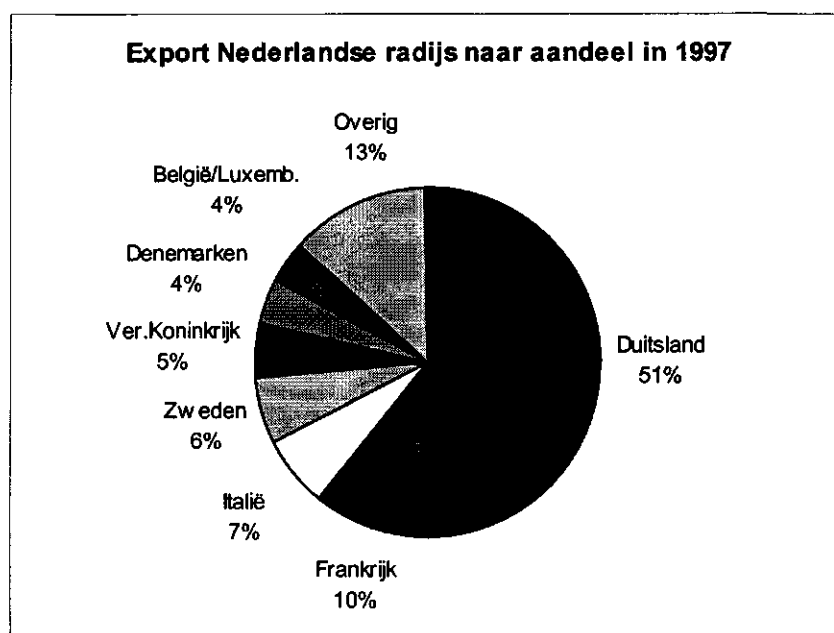
*maanden met 5weken

Het veilingaanbod van radijs in zakjes is de afgelopen jaren redelijk stabiel rond 18 miljoen zakjes. De middenprijs kwam in de laatste twee jaar uit rond de 30 cent per zakje. In maart, april en mei vindt de meeste aanvoer plaats. In juni en juli 1997 verliep de verkoop uiterst teleurstellend. Zo doken de prijzen in deze maanden onder de twee dubbeltjes.

Verder wordt in Nederland radijs in halve bossen en radijs in grootverpakking (kg-zakken) aangeboden. Vooral het aanbod in grootverpakking is de afgelopen jaren toegenomen (zie bijlagen).

1.3 Buitenlandse handel

In 1997 is ruim 36 miljoen kg Nederlandse radijs geëxporteerd. Dit was 9 procent minder dan in het jaar daarvoor. De Duitse markt ontving met 18,4 miljoen kg in 1997 maar liefst 4,5 miljoen kg Nederlandse radijs minder. Toch belandde iets meer dan de helft van de Nederlandse radijsexport in Duitsland. Hiermee wordt maar weer eens het belang van de Duitse vraag naar Nederlandse radijs benadrukt. Na Duitsland volgen Frankrijk, Italië en Zweden met een aandeel van respectievelijk 10, 7 en 6 procent in de totale export uit Nederland.

Voorals de export van radijs naar Zweden, Rusland en Polen bevond zich de afgelopen jaren in een stijgende lijn. Bedroeg de uitvoer naar Rusland in 1993 nog slechts 14 ton, in 1997 was er op de Russische markt al ruimte voor 1.280 ton. Dezelfde ontwikkeling gaat op voor Polen waarnaar toe de uitvoer in de afgelopen vijf jaar toenam van 480 ton in 1993 naar 1.135 ton in 1997. Daarnaast neemt ook de export naar landen als Tsjechië en de Baltische landen Letland en Litouwen toe. Al gaat het in deze landen nog om kleine hoeveelheden. De uitbreiding van de Europese Unie met een aantal Oost-Europese landen, waaronder Polen en Tsjechië, zou gunstig kunnen zijn voor de export van Nederlandse radijs. Wat dat betreft kan er niet snel genoeg een begin gemaakt worden met de onderhandelingen tussen de EU en de Oost-Europese landen Polen, Tsjechië, Slovenië, Estland en Hongarije.

Uitvoer Nederlandse radijs naar Oost-Europa (x 1.000 kg)

Bron : KCB	1995	1996	1997
Rusland	436	896	1.280
Polen	426	774	1.135
Letland	141	180	233
Tsjechie	29	73	120
Litouwen	19	27	92

De vraag vanuit Frankrijk is min of meer stabiel rond 3.400 ton. Frankrijk is zelf een belangrijke producent van radijs. De Franse productie bedraagt jaarlijks zo'n 45.000 ton. April en mei zijn de topproductie maanden, samen goed voor 40 procent van het totale Franse aanbod. Het gehele jaar door wordt er maandelijks een kleine hoeveelheid ingevoerd.

Uitvoer van Nederlandse radijs

Bron: KCB	Jaar					x 1000 kg
	1993	1994	1995	1996	1997	
Januari	1.474	1.454	1.559	1.664	1.165	
Februari	1.717	1.857	2.168	2.340	2.163	
Maart*	6.124	5.739	6.072	6.100	7.090	
April	5.317	5.476	5.705	6.451	5.639	
Mei*	5.523	4.697	5.511	4.834	4.727	
Juni	3.050	2.414	3.591	3.218	2.751	
Juli	2.474	2.219	3.257	2.963	2.267	
Augustus*	2.566	2.277	3.279	3.428	2.558	
September	1.945	1.864	2.885	2.168	1.639	
Oktober*	2.595	2.637	3.049	2.429	2.192	
November	1.907	2.054	2.231	1.974	2.043	
December	1.631	1.748	1.888	1.913	1.858	
Totaal	36.323	34.436	41.195	39.484	36.091	
waarvan naar:						
Duitsland	22.899	20.035	25.142	23.088	18.395	
Frankrijk	3.019	3.449	3.692	3.353	3.470	
Italië	1.806	1.795	2.102	2.417	2.372	
Zweden	1.830	1.727	1.591	1.833	2.277	
Ver.Koninkrijk	2.102	2.137	1.807	1.569	1.887	
Denemarken	1.176	1.136	1.413	1.413	1.440	
België/Luxemburg	1.610	1.853	1.881	1.587	1.421	
Rusland	14	216	436	896	1.280	
Polen	483	524	426	774	1.135	
Oostenrijk	6	3	1.009	844	652	
Finland	243	318	288	311	354	
Spanje	612	572	491	419	322	
overige landen	523	671	917	980	1.086	

1.4 Binnenlandse markt

In Nederland is in 1997 bijna 10 miljoen kilogram radijs gegeten. Hiermee bedroeg de consumptie per hoofd van de bevolking ruim 600 gram. Dit is inclusief het grootverbruik en afname door de horeca. Per huishouden wordt jaarlijks ruim 300 gram via het winkelkanaal ingekocht.

Huishoudelijke aankopen radijs in Nederland (in kg per 100 huishoudens)

Bron : GfK	1994		1995		1996	
	Aank/100h	Prijs fl.	Aank/100h	Prijs fl.	Aank/100h	Prijs fl.
kwartaal I	3,6	7,20	3,9	5,86	2,7	7,05
kwartaal II	18,1	4,17	17,1	4,04	14,6	4,36
kwartaal III	8,5	4,52	9,1	4,31	8,6	4,08
kwartaal IV	3,6	5,77	3,2	5,37	3,4	5,63
Totaal	33,8	4,75	33,3	4,45	29,2	4,67

1) in kg per 100 huishoudingen

Veruit de meeste radijs wordt in Nederland in het tweede kwartaal gekocht. Zo zijn de aankopen in het tweede kwartaal goed voor bijna de helft van de totale huishoudelijke aankopen in Nederland.

2. BUITENLAND

2.1 Duitsland

Aanvoer radijs in Duitsland

Bron : ZMP	1993	1994	1995	1996	1997
Aanbod vollegr. in 1000 ton	36,0	36,6	37,8	46,5	57,0
* areaal in ha	1.302	1.314	1.378	1.703	2.117
Aanbod glas in 1000 ton	1,2	1,4	1,1	1,3	
* areaal in ha	59	62	45	62	

Pfalz in 1996 zo'n 1.448 hectare vollegrond, in 1997 ca. 1.736 ha

In Duitsland is het aanbod radijs in de afgelopen twee jaar met grote sprongen toegenomen. Zo bedroeg de oogst van de vollegrond in 1997 zo'n 57 miljoen kg. Dit was maar liefst ruim 20 procent meer dan in 1996. Het vollegrondsareaal passeerde in 1997 dan ook de 2.000 hectare. Veruit het belangrijkste teeltgebied in Duitsland is de Pfalz. Van het totale vollegrondsareaal van 2.117 hectare in 1997 was 1.736 hectare te vinden in de Pfalz. Andere teeltgebieden zijn vooral te vinden in de deelstaten Bayern (71ha), Sachsen (62ha), Baden-Württemberg (62 ha) en Sachsen-Anhalt (49ha). Ook het aanbod van radijs geteeld onder glas is gestegen. Het glasareaal

is niet zo zeer geconcentreerd in Rheinland-Pfalz. De grootste oppervlakte met radijs onder glas is te vinden in Baden-Württemberg (21ha), Bayern (14ha) en Nordrhein-Westfalen (13ha).

**Aanvoer van vollegrondsradijs op de Duitse telersmarkten (x 1.000 bos)
prijs in NL guldens (koers 1 DM = fl. 1,12)**

Bron : ZMP	1996		1997	
	Aanvoer	Prijs/bos	Aanvoer	Prijs/bos
april	5.477	37	10.484	38
mei	17.216	38	9.906	33
juni	9.778	35	8.867	29
juli	6.050	37	5.801	36
augustus	4.550	31	4.321	31
september	3.614	35	4.198	35
oktober	4.111	35	6.318	34
november	1.871	33	318	42
Totaal	52.710	36	50.367	34

De aanvoer van Duitse radijs op de telersmarkten was in 1997 een paar procent kleiner dan in 1996. Hierbij dient echter rekening gehouden worden dat het merendeel van de radijs in Duitsland buiten telersmarkten om wordt verkocht. Naar schatting zijn de telersmarkten in Duitsland goed voor 20 procent van de totale verkoop van radijs. Omgerekend in Nederlandse guldens gingen de bossen in 1997 van de hand tegen gemiddeld 34 cent per bos. De aanvoerpiek viel in 1997 te constateren in de maand april. In november is de teelt eerder beëindigd dan in de voorgaande jaren. Dit leidde in deze maand tot een betere prijsvorming in zowel Nederland als in Duitsland.

De productie van radijs onder glas is in Duitsland niet zo groot. In de afgelopen vijf jaar schommelde de aanvoer tussen 1,1 en 1,4 miljoen kg. Het areaal varieerde tussen 45 en iets meer dan 60 hectare. De aanvoer van radijs onder glas op telersmarkten bedroeg in 1997 zo'n 2,7 miljoen bossen met een gemiddelde prijs 77 cent per bos. In 1996 ging het om 2,4 miljoen bossen tegen 85 cent per bos.

Export vanuit Nederland in de loop der jaren naar Duitsland

1993	22.899 ton	
1994	20.035 ton	(-13%)
1995	25.142 ton	(+25%)
1996	23.088 ton	(- 8%)
1997	18.395 ton	(-20%)

Nederlandse radijs staat vanaf 1996 in toenemende mate op de Duitse markt onder druk. Enerzijds is de lokale productie toegenomen en is er concurrentie van Italiaanse radijs, anderzijds is de consumptie van radijs in Duitsland afgenomen. Deze kleinere consumptie komt later in dit hoofdstuk aan de orde.

Aandeel van Duitsland in de totale Nederlandse export in 1997

Bron : KCB	Totaal uit Ned.	w.v. naar Dld	in %
januari	1.165	761	65
februari	2.163	1.461	68
maart	7.090	4.771	67
april	5.639	3.417	61
mei	4.727	1.678	35
juni	2.751	771	28
juli	2.267	653	29
augustus	2.558	865	34
september	1.639	597	36
oktober	2.192	924	42
november	2.043	1.282	63
december	1.858	1.214	65
TOTAAL	36.092	18.394	51

In de maanden januari tot en met april en november en december belandde in 1997 zo'n 65 procent van de Nederlandse export op de Duitse markt. In de maanden juni en juli daalde dit aandeel tot onder de 30 procent.

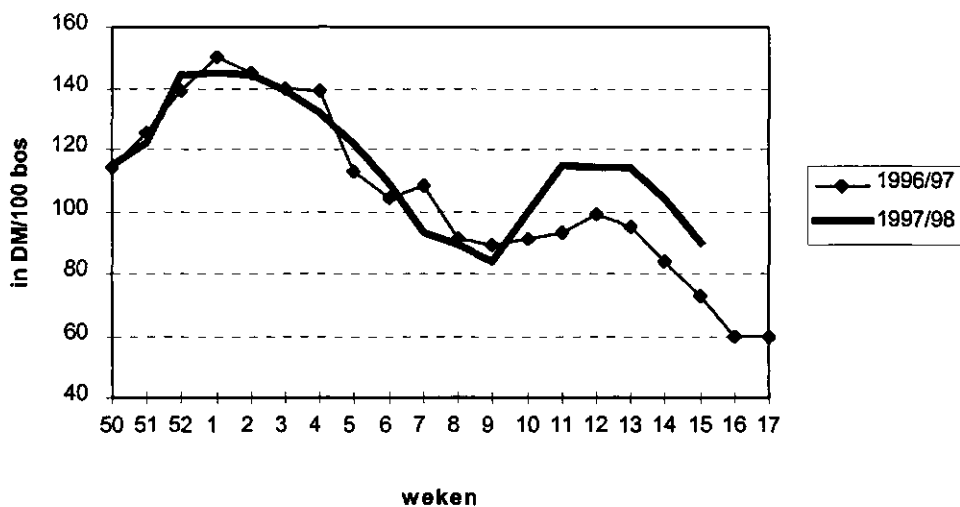
Huishoudelijke aankopen radijs in Duitsland

(aankoop in kg per 100 huishoudens en prijs per kg in DM)

Bron : GfK	1994		1995		1996		1997	
	Aank/100h	Prijs DM	Aank/100h	Prijs DM	Aank/100h	Prijs	Aank/100h	Prijs
kwartaal I	10,9	5,00	11,8		11,7	4,94		
kwartaal II	40,2	3,99	42,1	3,86	44,5	3,91		
kwartaal III	14,2	3,68	17,9	3,76	18,3	3,43		
kwartaal IV	7,7	4,61	9,9	4,44	9,7	4,29		
Totaal	73,0	4,15	81,7	4,04	84,2	3,99	78,5	3,85

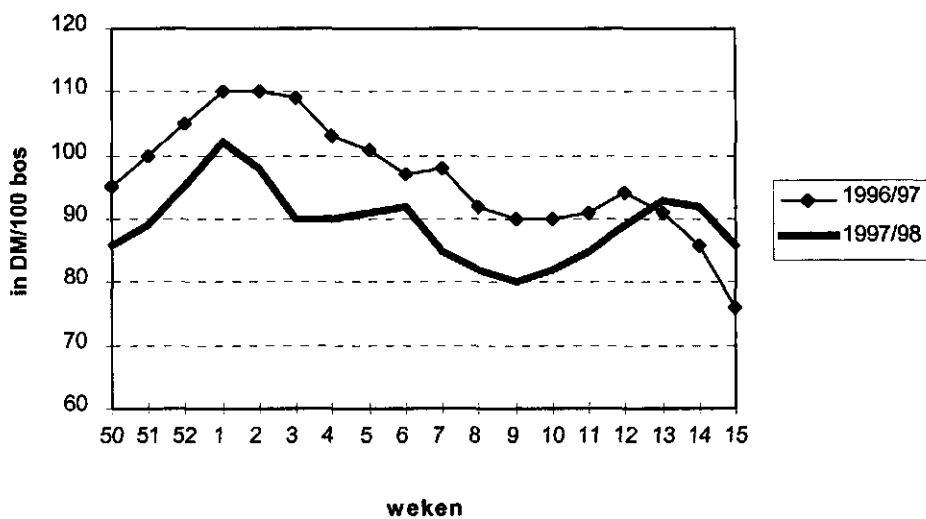
In 1997 is per huishouden zo'n 7 procent minder radijs gekocht dan in 1996. Hiermee kwam de totale aankoop uit op bijna 800 gram per huishouden. Vooral in het tweede kwartaal zijn minder radijsen geconsumeerd. Daarnaast hebben simpelweg iets minder huishoudens dan in 1996 radijs gekocht. Aan de inkoopprijs kan deze kleinere consumptie niet gelegen hebben. De gemiddelde consumentenprijs kende met 3,85 DM per kg (=fl. 4,31 gulden) een dieptepunt.

**Duitse groothandelsprijen Nederlandse radijs
in DM per 100 bos**

Vanaf week 10 tot en met 15 lagen de groothandelsprijen van Nederlandse radijs op een hoger niveau dan vorig jaar. De Duitse vollegrondproductie is inmiddels weer op gang gekomen, terwijl de invoer van Italiaanse radijs afneemt. De prijzen van Italiaanse radijs lagen vrijwel het gehele seizoen onder het niveau van het vorige seizoen.

**Duitse groothandelsprijen Italiaanse radijs
in DM per 100 bos**

2.2 Overige landen

Naast productie in Nederland en in Duitsland wordt op redelijk grote schaal radijs geteeld in Frankrijk en Italië. De Franse productie schommelt rond de 45 miljoen kilogram per jaar. De belangrijkste teeltgebieden zijn Pays de la Loire (goed voor ruim een kwart van de landelijke productie), Ile- de-France (20 procent van de Franse productie) en Centre (Sully-sur-Loire) goed voor een aandeel van 10 procent.

In het Loire-gebied is de belangrijkste markt en het teeltcentrum te vinden in Nantes en Saumur. Vrijwel het gehele jaar is radijs in deze streek te verkrijgen. De oogstperiode van de beschermde teelt loopt van december tot en april, terwijl de piek van de vollegrondsp productie is te vinden in de periode september tot en met november. In dit teeltcentrum wordt vooral half lange radijs geteeld met een wit uiteinde.

De productie in Yvelines en het Seine-gebied loopt van maart tot december. In deze streken wordt naast het half lange type ook de ronde radijs geteeld. De belangrijkste afzetmarkt voor deze streek is Rungis.

De radijsvelden in midden- Frankrijk (Sully-sur-Loire) worden geoogst van april tot november. Het half lange type domineert de markt, terwijl het ronde type goed is voor minder dan 10 procent van de totale productie in deze streek.

Vrijwel elke maand wordt in Frankrijk een zeer kleine hoeveelheid radijs ingevoerd. In de maanden april en mei worden de meeste radijzen verkocht. Zo is bijna 40 procent van het totale aanbod radijs (lokaal product en import) verkocht in deze twee maanden. In de maanden augustus tot en met december en januari en februari wordt per maand zo'n 3 à 5 procent van het totale aanbod verhandeld. De totale hoeveelheid radijs die in Frankrijk verkocht wordt, bedraagt zo'n 45 miljoen kg. Circa eenderde hiervan wordt verhandeld via weekmarkten. De hypermarché is goed voor een aandeel van bijna 30 procent, de supermarkt voor 25 procent, terwijl via groentewinkels minder dan 10 procent van het totale aanbod verkocht wordt.

De Italiaanse radijsproductie bedraagt ruim 40 miljoen kg. De export vanuit Italië is vooral gericht op Duitsland. Italiaanse radijs is op de Duitse markt van november tot en met maart. Naast productie in Nederland, Duitsland, Frankrijk en Italië wordt vooral radijs geteeld in Spanje, Oostenrijk en Griekenland. De oogst in Spanje komt uit op minder dan 10 miljoen kg, in Oostenrijk bedraagt de productie zo'n 7 miljoen kg, terwijl de Griekse productie slechts uitkomt op een paar miljoen kg.

BIJLAGEN:

Uitvoer Nederlandse radijs naar maand in 1997

Bron : KCB	jan '97	feb '97	mrt '97	apr '97	mei '97	juni
Totaal	1.165	2.163	7.090	5.639	4.727	2.751
EU (15)	1.088	1.948	6.132	5.023	4.205	2.556
Frankrijk	101	147	352	446	532	396
Belgie/Lux	48	63	134	185	292	176
Duitsland	761	1.461	4.771	3.417	1.678	771
Italie	46	54	149	182	343	371
Ver.Koninkr	23	43	163	221	293	204
Denemarken	23	36	120	172	256	205
Spanje	8	9	11	29	28	29
Zweden	28	45	156	229	684	319
Finland	9	16	33	31	54	56
Oostenrijk	37	67	231	99	29	16
NIET EU	77	214	959	617	522	194
Canarische	3	2	5	7	6	8
Noorwegen	9	10	14	15	19	4
Zwitserland	22	19	20	0		
Estland	1	1	3	3	12	5
Letland	1	5	19	52	101	22
Litouwen	0	1	9	21	32	14
Polen	16	119	646	188	40	6
Tsjechie	2	4	28	16	34	5
Rusland	12	31	194	296	257	115
Midden	6	5	7	6	8	6

Bron : KCB	juli '97	aug '97	sept	okt '97	nov '97	dec '97
Totaal	2.267	2.558	1.639	2.192	2.043	1.858
EU (15)	2.183	2.460	1.573	1.967	1.864	1.728
Frankrijk	321	346	272	276	173	107
Belgie/Lux	136	157	70	71	36	53
Duitsland	653	865	597	924	1.282	1.214
Italie	305	250	196	258	120	98
Ver.Koninkr	229	296	159	114	81	59
Denemarken	165	195	87	80	47	54
Spanje	45	50	40	45	14	14
Zweden	268	224	106	111	58	48
Finland	33	38	22	26	19	19
Oostenrijk	12	24	11	49	26	50
NIET EU	85	98	66	226	178	130
Canarische	5	11	5	7	5	6
Noorwegen	1	1	2	8	10	12
Zwitserland	5	0		3	16	9
Estland	6	3	1	3	1	1
Letland	7	6	6	6	3	4
Litouwen	2	2	3	4	2	3
Polen	0	8	4	32	33	43
Tsjechie	2	2	4	11	5	5
Rusland	42	50	29	136	89	30
Midden	7	8	8	10	8	8

Uitvoer Nederlandse radijs in de eerste twee maanden van 1998

Bron : KCB	jan'97	feb'97	jan'98	feb '98
Totaal	1.165	2.163	1.476	2.116
EU [15]	1.088	1.948	1.316	1.824
Frankrijk	101	147	90	136
Belgie/Lux	48	63	30	37
Duitsland	761	1.461	961	1.353
Italie	46	54	50	79
Ver.Koninkrijk	23	43	44	65
Ierland	2	2	2	3
Denemarken	23	36	28	33
Griekenland	1	2	3	2
Portugal	1	2	1	1
Spanje	8	9	7	9
Zweden	28	45	42	31
Finland	9	16	14	10
Oostenrijk	37	67	44	66
Niet EU	77	214	160	292
Canarische Eil	3	2	3	4
Noorwegen	9	10	11	11
Zwitserland	22	19	28	29
Estland	1	1	1	2
Letland	1	5	3	8
Litouwen	0	1	0	1
Polen	16	119	57	160
Tsjechie	2	4	5	8
Slowakiie		1	0	1
Roemenie		1	0	0
Kroatie	0	1	1	1
Rusland	12	31	39	56
Midden oosten	6	5	7	7

Veilingaanvoer en prijs Nederlandse radijs in grootverpakking

Bron:PT	1993		1994		1995		1996		1997	
	x 1000 kg	ct/kg	x 1000 kg	ct/kg	x 1000 kg	ct/kg	x 1000 kg	ct/kg	x 1000 kg	ct/kg
Jan.	52	581	52	410	78	405	73	379	54	380
Febr.	69	646	66	389	74	483	70	416	114	197
Mrt.*	137	259	151	300	190	225	233	332	236	307
Apr.	131	235	200	144	247	135	251	217	291	187
Mei*	174	131	274	63	326	151	294	127	372	161
Juni	135	147	170	273	234	152	253	146	269	104
Juli	113	109	165	280	196	87	214	148	220	141
Aug.*	148	154	184	163	178	345	270	124	255	133
Sept.	149	135	146	154	125	127	186	208	154	297
Okt.*	175	126	202	157	224	127	234	188	227	132
Nov.	103	445	126	276	132	289	123	318	165	413
Dec.	62	542	78	533	81	425	74	455	81	462
Totaal	1.448	235	1.814	216	2.086	203	2.274	212	2.438	207

*maanden met 5 weken;overige maanden 4 weken

Veilingaanvoer en prijs Nederlandse radijs in halve bossen

Bron: PT	1993		1994		1995		1996		1997	
	x 1000 1/2b	ct/1/2b	x 1000 1/2b	ct/1/2b	x 1000 1/2b	ct/1/2b	x 1000 1/2b	ct/1/2b	x 1000 1/2b	ct/1/2b
Jan.	234	61	157	47	157	50	50	90	22	119
Febr.	326	42	130	35	141	39	44	65	30	66
Mrt.*	162	32	97	45	26	30	30	81	46	62
Apr.	6	34	3	21	113	33	59	66	-	-
Mei*	22	21	44	30	43	22	20	59	-	-
Juni	6	20	87	28	74	28	-	-	-	-
Juli	38	15	32	30	17	35	-	-	93	25
Aug.*	13	17	22	35	43	38	-	-	169	25
Sept.	6	24	1	21	5	17	-	-	101	26
Okt.*	65	22	5	20	7	14	-	-	68	29
Nov.	112	39	3	41	5	50	-	-	85	60
Dec.	112	55	116	50	36	111	9	140	111	55
Totaal	1.102	42	697	40	666	41	211	76	725	41

*maanden met 5 weken;overige maanden 4 weken